

Svitlana Lavrynenko
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Polissia National University

Лавриненко С.О.
к.е.н., доцент
Поліського національного університету

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-295-1-63>

INNOVATIVE APPROACHES IN THE PROCESS OF TRAINING MANAGERS: THE DEMAND OF TIME

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ: ВИМОГА ЧАСУ

Трансформаційні процеси суспільства у напрямку глобально-інформаційного розвитку, що базується не лише на знаннях, а й на компетентностях фахівців, значно актуалізували питання щодо реалізації інноваційних підходів до організації освітнього процесу. До системи освіти в сучасних умовах висувуються досить високі вимоги: вона має готувати фахівців до існування і діяльності в широкому, динамічному, швидко мінливому середовищі, де перед соціумом постійно постають неординарні, складні завдання, розв'язання яких потребує наявності вмінь і навичок аналізу та побудови ефективних власних процесів та прийнятті рішень.

Відповідно питанню якості підготовки фахівців нині приділяється значна увага, оскільки останніми роками на ринку праці з боку роботодавців гостро відчувається незадоволеність професійними знаннями молодих фахівців-випускників.

Гостро постало питання удосконалення та модернізування методів навчання, що використовуються в процесі підготовки будь-яких фахівців. Як показав аналіз процесів спілкування з роботодавцями, виробничі, комп'ютерні та математичні компетентності є необхідними сучасному випускнику, однак у процесі навчання спеціалістів з управління організацією (менеджерів), необхідно більше уваги приділяти розвитку організаторським, лідерським та комунікативним якостям.

Використання традиційного навчання: лекцій, практикумів, семінарів у більшості призводить до пасивності студентів і не викликає особливої зацікавленості в прояві своїх можливостей та розвитку особистості. Відповідно головна мета сьогоденної освіти – зростання інтересу з боку здобувачів до отримання знань та навичок, а також підвищення їх зацікавленості з набуття цих знань самостійно.

Інновації в освіті складаються з декількох компонентів: навчальної програми, яка передбачає не лише освоєння знань з дисципліни, а й розвиток компетенцій, необхідних майбутньому менеджеру; застосування активних методів навчання, які не передбачають пасивне вивчення матеріалу здобувачами; використання технічних засобів, нових методів навчання, що використовуються викладачем у процесі практичної та самостійної роботи здобувача. Використання в освітньому процесі сучасних інформаційних технологій навчання, через впровадження концепції змішаного навчання дає змогу підвищити ефективність освітнього процесу і може розглядатися як інноваційні підходи в освітньому процесі [1; 2].

Впровадження активного навчання, у вищих навчальних закладах в сучасних умовах протидіятиме традиційній освітній системі – звичайним лекціям і практичним заняттям, оскільки перетворює здобувача з пасивного слухача на активного учасника освітнього процесу.

Едгар Дейл розглядає дві концепції результатів навчання: «конус досвіду» і «піраміда навчання». «Конус досвіду» наочно відображає, яких саме результатів навчання можна досягти, використовуючи різні носії. Найефективнішими методами навчання «Конусу досвіду» є імітація реальної діяльності та виконання реальних дій [3].

«Піраміда навчання» вказує на залежність між методами навчання і ступенем засвоєння матеріалу. Аналіз «Піраміди навчання» підкреслює, що неефективними методами навчання є: лекція та читання, які дають тільки 5% і 10% відповідно ступеня засвоєння матеріалу. А ось практичні заняття і безпосередня реалізація знань або навчання інших 75 % і 90 % відповідно ступеня опанування матеріалу [4].

У результаті студенти набувають умінь аналізувати, створювати, оцінювати, розробляти при цьому підвищуючи ступінь гнучкості до мінливості середовища.

Метод трансляції матеріалу являє собою прослуховування здобувачами лекційного матеріалу, читання підручників або навчання на дистанційних курсах. Такий метод навчання є стандартним і не дає можливості набуття практичних навичок у студентів, можливості отримання необхідних додаткових знань для успішної діяльності.

Повністю теоретична освіта на сучасному етапі розвитку нашого суспільства найчастіше буває відірвана від реальних практичних ситуацій, які очікують майбутнього менеджера під час працевлаштування. Крім цих методів навчання існують інноваційні підходи, що дають змогу досягти великих висот у навчанні для майбутніх менеджерів.

Вагоме значення має розгляд та аналіз ситуацій, що дає змогу виокремити з практики типові ситуації, які піддаються аналізу здобувачами. Таким чином, у них формується професійне мислення, яке передбачає ухвалення чітких, зкоординованих рішень у стандартних робочих ситуаціях.

Ділові ігри та тренінги передбачають демонстрацію типових моделей поведінки менеджерів на робочому місці. Ці методи навчання дають змогу зрозуміти всі нюанси можливої робочої поведінки та регулювання нею.

Розробка проекту є одним із найефективніших методів навчання. Студент включається в систему колективної роботи, яка спрямована на розв'язання реальних практичних завдань. Групова форма роботи передбачає спільну діяльність та налагодження комунікації між здобувачами та викладачем. Ефективна робота в команді – важливий фактор успішної бізнес-освіти.

Практичний аспект є одним із найпоширеніших і часто вживаних способів навчання студентів. На даному етапі він застосовується при організації різних видів практик та стажувань. У більшості державних університетів України на сьогодні є впровадження практико-орієнтованого навчання.

Таким чином, проведене дослідження дає змогу виділити наступні ефективні технології навчання менеджерів, а саме використання активних, креативних методів навчання та широке використання практичної складової.

Для підвищення ефективності процесу навчання необхідно поєднувати запропоновані сучасні технології. Ефективне використання інноваційних підходів в освітньому процесі, відповідно до рівня розвитку сучасних технологій є вимогою сьогодення у підготовці висококваліфікованих фахівців і можливістю підвищення ефективності освітніх програм з підготовки менеджерів. Проведене нами дослідження не вичерпує всіх аспектів порушеної проблеми, її важливість та актуальність визначає необхідність подальшого вивчення.

Література:

1. Єфремова Г.Л. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі : монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
2. Саух П.Ю. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 454 с.
3. Найбільш ефективні способи навчання. Педагогічний органайзер. URL: http://metod-portfolio.blogspot.com/2015/10/blog-post_11.html (дата звернення: 01.02.2023).
4. Вембер В.П., Бучинська Д.Л. Сучасні типи навчального відео та особливості їх використання у навчальному процесі. *Освітологічний дискурс*. 2016. № 1 (13). С. 19-29. URL: [https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14069/1/V_Vember_D_%20Buchynska_OD_1\(13\)_IS_ITMD_NDLIO.pdf](https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14069/1/V_Vember_D_%20Buchynska_OD_1(13)_IS_ITMD_NDLIO.pdf) (дата звернення: 01.02.2023).